

Trīs soļi līdz kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēja darbības atļaujai

Ingus Valtiņš
galvenais juriskonsults

Mārtiņš Grakauskis
galvenais uzraudzības eksperts

2023. gada 14. aprīlī

Prezentācijas saturs

Tvērums

Prasības un process

RTS

Prudenciālā aizsardzība

Uzraudzība

Izaicinājumi

"Kolektīvā finansēšana ir arvien nozīmīgāka starpniecība, kad kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējs, pašam neuzņemoties nekādu risku, vada sabiedrībai pieejamu digitālu platformu, lai sapārotu potenciālos ieguldītājus vai aizdevējus ar uzņēmumiem, kas meklē finansējumu, vai sekmētu šādu sapārošanu."

Tvērumš

Lending-based

Aizdevumu piešķiršana *MVU* uzņēmumiem

Equity-based

projektu īpašnieku vai SPV emitētu pārvedamu vērtspapīru izvietošana, klientu rīkojumu pieņemšana un nosūtīšana (*Startup uzņēmumiem*).

Regulējums
nav
piemērojams:

- **P2P** (patērētājs kreditē patērētāju)
- Atlīdzības un ziedojuma tipa
- Ieguldījumu platformām
- Pārsniedz 5 000 000 EUR.

Situācija ES

21 pakalpojumu
sniedzējs

- aizdevuma veidā – 4
- kapitāla veidā – 11
- abi veidi - 6

SPV izmantošana – 8

Bulletin board – 6

Kredītreitingu
piemērošana – 7

Aktīvu glabāšana - 3

Maksājumu
pakalpojumi - 2

Pārejas periods

1 + 1 gads

2022. gada 10.
novembris

2023. gada 10.
novembris

vai līdz atļaujas
piešķiršanai
atkarībā no tā,
kas iestājas agrāk

Darbības atļaujas saņemšanas procesa efektivizēšana

Darbības atļaujas iegūšana ir regulēts process

Pirms pieteikuma konsultāciju posms

Individuāla pieeja (*projekta vadītājs*)

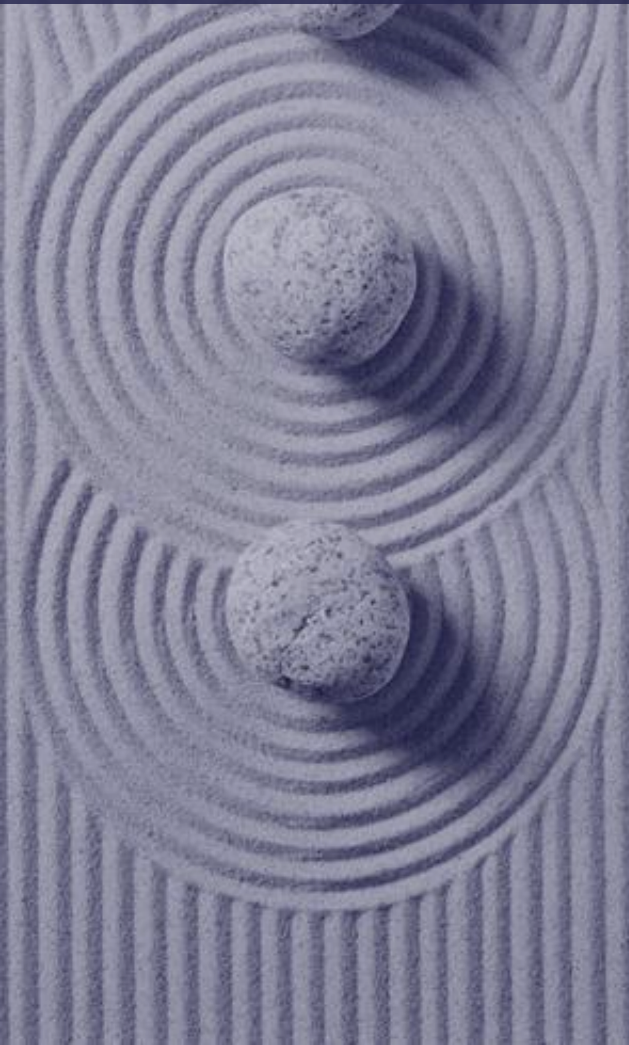

Dokumentu izstrādāšanas un vērtēšanas vadlīnijas*

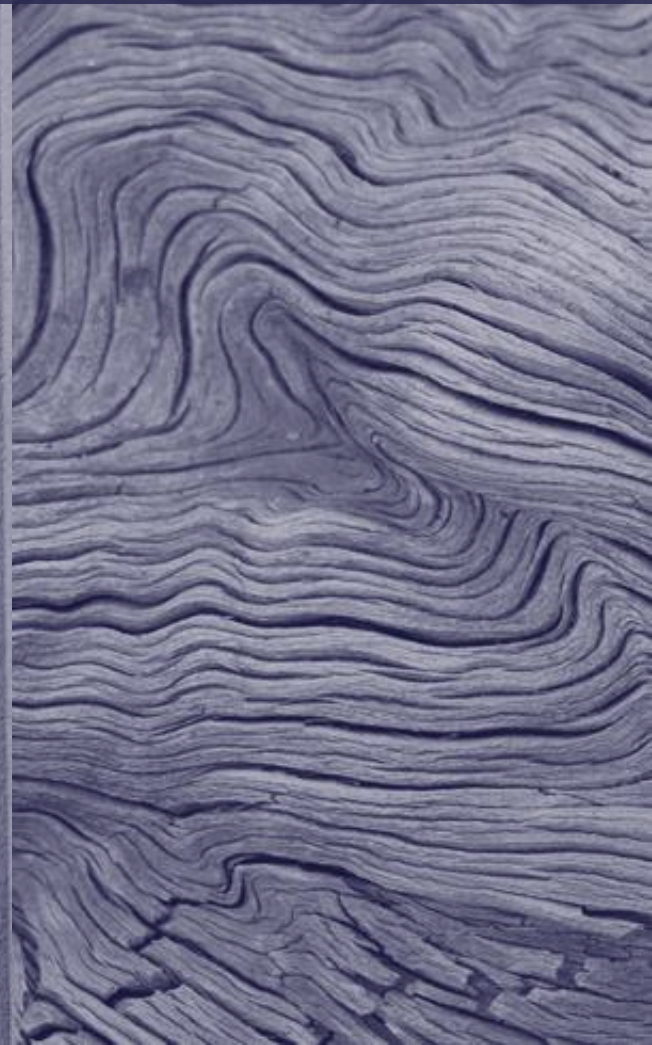

Procesa un prasību ceļvedis*

Sagatavošanās
pieteikuma
iesniegšanai

Pieteikuma
iesniegšana

Pieteikuma
izvērtēšana

Darbības atļaujas
saņemšana

Pirms pieteikuma konsultāciju posms

- Bez maksas
- Bez termiņa ierobežojuma
- Valodas izvēle

Komercdarbības modelis

Pārvaldē iesaistītās personas

Kapitāla līdzekļu izcelsme

Pieteikuma iesniegšana

1

ESMA RTS pieteikuma forma

- Detalizācija un atsauces
- Maksas pakalpojums – 2500 euro

2

Dokumentu pilnīguma pārbaude

- Sagatavošanas prasības
- Valodas izvēles ierobežojums
- Izskatīšanas termiņi 25 d.d. + 90 dienas

Būtiskākie elementi:

- **darbības programma;**
- **pārvaldības un kontroles kārtība** (IKS procedūras);
- par resursiem un procedūrām **datu apstrādes sistēmu** kontrolei un aizsardzībai;
- **prudenciālās prasības** un to aizsardzības pasākumi;
- darbības **nepārtrauktības plāns;**
- **pārvaldes personu** reputācija, zināšanas, prasmes un pieredze;
- **interesu konflikta novēršanas kārtība**, tajā skaitā par kontroli;
- par **sadarbību ar maksājumu iestādi;**
- **ārpakalpojumu un sūdzību** izskatīšana;
- par ieguldītāju **pamatinformācijas lapas un limitu pārbaudes kārtību.**

Prudenciālās prasības

25 000 EUR
vai

$\frac{1}{4}$ no fiksētajiem
pieskaitāmajiem
izdevumiem

1

Nepiemēro, ja individuāli vai pamatojoties uz to konsolidēto finanšu stāvokli – attiecas Regulas (ES) Nr. 575/2013 (KI) vai Regula (ES) 2019/2033 (IBS).

2

Nepiemēro, ja attiecas Direktīvas 2009/110/EK (ENI) vai Direktīvas (ES) 2015/2366 (MI).

Interesešu konflikta pārvaldīšana

KFPS **nekādi nepiedalās** nevienā kolektīvās finansēšanas piedāvājumā savā platformā

KFPS **nepieņem**
kā projektu
īpašniekus

to kapitāldaļu
turētājus, kuri tur
20 % vai vairāk
pamatkapitāla;

to **vadītājus** vai
darbiniekus

personas, kas ar
minētajām
personām ir
saistītas
kontroles ziņā.

Ieguldīt var būt jebkura no minētajām personām! Nav noteikti ieguldījumu limiti!

pilnībā atklāj informāciju un tām nav privileģētas piekļuves informācijai

Darbības prasības un tiesības

Prasības:

- **Maksājumu pakalpojumu sniegšana** – (AML)
- **(FI) aktīvu glabāšana** – IBS, KI
- **Saistību neizpildes rādītāja publiskošana** (reizi gadā par 3 gadiem)
- **Pirmslīguma pārdomu periods (4 dienas)**
- **Pirmsdarījuma informācijas nodrošināšana** (t.sk. KIIS – RTS ESMA)
- **Ziņošana Latvijas Bankai** par pārrobežu pakalpojumu sniegšanu (pakalpojuma brīvība)

Tiesības:

- **Otrreizējais tirgus** – ziņojumdēlis
- **Riska mazināšanas pasākumi** (nodrošinājums, garantijas)
- **Aizdevumu portfeļa individuālā pārvaldība** (nav aktīvu pārvaldība)
- **Ārkārtas gadījumiem paredzētu fonda izveide** (ESMA RTS)
- **SPV** tikai īpašos gadījumos

Darbības atļaujas saņemšana

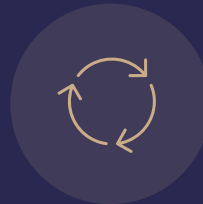
Iekļaušana nacionālā un ESMA reģistrā

- darbības veidi un citi pakalpojumi
- pārrobežu pakalpojumu sniegšanas tiesības
- atbildīgās personas

Darbības uzsākšana – uzraudzības prasības:

- pārskati, sūdzības
- darbības izmaiņas
- ārpakalpojumu sniedzēji
- incidenti

Prudenciālie aizsardzības pasākumi

Pašu kapitāls

vai

Apdrošināšanas polise

vai

Kombinācija

Pašu kapitāls + Apdrošināšanas polise

Tehniskie un īstenošanas standarti

2022/2117	Sūdzību izskatīšana, standarta formāti un procedūras	7. pants
2022/2111	Interesu konfliktu pārvaldība	8. pants
2022/2116	Darbības nepārtrauktības plāns	12. pants (2)(j)
2022/2112	Pieteikums darbības atļaujas saņemšanai	12. pants
2022/2115	Aizdevumu saistību neizpildes rādītāju aprēķināšana	20. pants
2022/2114	Zināšanu pārbaudes un zaudējumu segšanas spējas simulācijas veikšana	21. pants
2022/2119	Ieguldījumu pamatinformācijas lapa	23. pants
2022/2118	Aizdevumu portfeļa individuālā pārvaldība	6. pants
2022/2120	Ziņošana par projektiem, kas finansēti ar kolektīvās finansēšanas platformas starpniecību (ĪTS)	16. pants
Projekts	Ieguldītājiem sniedzamā informācija par kredīspējas novērtējumu un piedāvājuma cenas noteikšanu, un prasības kredītriska novērtēšanai un risku pārvaldības sistēmai un politikām	19. pants
2022/2113	Par informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm	31. pants
2022/2122	Standarta veidlapas, veidnes un procedūras sadarbībai un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm (ĪTS)	31. pants
2022/2121	Standarta veidlapas, veidnes un procedūras sadarbībai un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm un ESMA (ĪTS)	32. pants
2022/2123	Standarta veidlapas, veidnes un procedūras, ko kompetentās iestādes izmanto, sniedzot ESMA paziņojumus par piemērojamām valsts tirgvedības prasībām (ĪTS)	28. pants

Sūdzību izskatīšana, standarta formāti un procedūras

- 1) Sūdzību izskatīšanas procedūra (pieņemšana, iesniegšanas kārtība, formāts, iesniedzamā informācija un pierādījumi, valoda, izskatīšanas kārtība un termiņš)
- 2) Sūdzību iesniegšana un izskatīšana bez maksas
- 3) Standarta veidlapa
- 4) Apstiprinājums par saņemšanu un vai sūdzība ir pieņemama (10 darba dienas, kontaktinformācija, izskatīšanas termiņš)
- 5) Sūdzību izmeklēšana, papildu informācijas pieprasīšana
- 6) Lēmums (pamatojums, konsekvence, tiesiskās aizsardzības līdzekļi)

Interešu konfliktu pārvaldība

- 1) Iekšējie noteikumi interešu konfliktu novēršanai
- 2) Pienākums nodrošināt nepieņemt kā projektu īpašniekus Regulā noteiktās personas
- 3) Pienākums identificēt ieguldītājus, kuri ir Regulā noteiktās personas
- 4) Pienākums identificēt jebkurus citus apstākļus, kas var radīt interešu konfliktu
- 5) Iekšējos noteikumos iekļaujamie elementi
- 6) Informācijas atklāšana un atjaunināšana, tostarp apraksts par interešu konfliktiem un saistītajiem riskiem

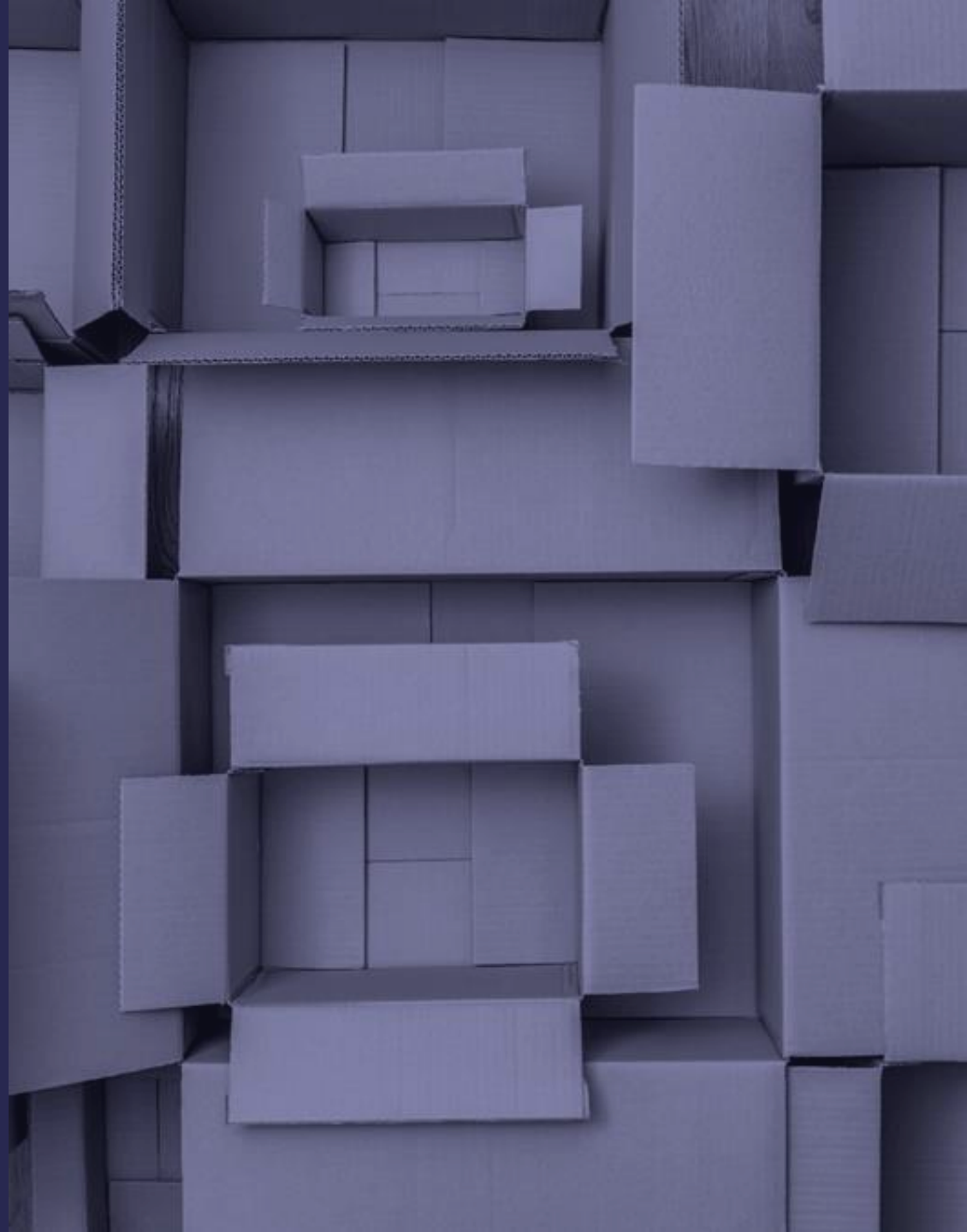

Darbības nepārtrauktības plāns

- 1) Darbības nepārtrauktības plāna saturs:
 - Kritiski svarīgu pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktība
 - Līgumu pārvaldība, t.sk. glabāšana un dublēšana
- 2) Atbilstošas darbības nepārtrauktības plāna procedūras

Aizdevumu saistību neizpildes rādītāju aprēķināšana

- 1) Aizdevumu saistības neizpildes notikumi
- 2) Ieguldītāju informēšana par saistību neizpildes gadījumiem
- 3) Aizdevumu saistību neizpildes rādītāja aprēķināšanas metodika
 - Platformā piedāvātajiem aizdevumiem
 - Pa riska kategorijām
 - Paredzamā rādītāja aprēķināšanai pa riska kategorijām

Zināšanu pārbaudes un zaudējumu segšanas spējas simulācijas veikšana

- 1) Nepieredzējušo ieguldītāju izpratnes novērtēšana par ieguldījumu riskiem kopumā, kā arī par kolektīvās finansēšanas pakalpojumiem un ar tiem saistītajiem riskiem
- 2) Potenciālajiem nepieredzējušiem ieguldītājiem pieprasāmā informācija (zināšanas par ieguldījumiem un riskiem, iepriekšējā pieredze, informācija par ieguldījumu mērķiem)
- 3) Pasākumi, lai nodrošinātu, ka iegūtā informācija ir uzticama un precīza
- 4) Brīdinājums par risku un tā attēlošana
- 5) Zaudējumu segšanas spējas simulācija (10% no aktīvu neto vērtības; Aktīvu neto vērtības aprēķināšana, simulācijas rezultāta nosūtīšana)

Ieguldījumu pamatinformācijas lapa

- 1) Vienots ieguldījumu pamatinformācijas lapas paraugs
- 2) Viegli lasāma informācija, skaidra un kodolīga valoda, pēc iespējas izvairoties no tehniskiem terminiem
- 3) Terminu izvēle, Hipersaišu izmantošana
- 4) Ar piedāvājumu saistīto galveno risku veidu atklāšana

Aizdevumu portfeļa individuālā pārvaldība

- 1) Kredītriska novērtēšanas metodes elementi un formāts
- 2) Par katru atsevišķo portfeli sniedzamā informācija
- 3) Ārkārtas gadījumiem paredzētie fondi

Ziņošana par projektiem, kas finansēti ar kolektīvās finansēšanas platformas starpniecību (ĪTS)

- 1) Pārskata iesniegšana 1x gadā līdz 28.02. par iepriekšējo gadu
- 2) Projektu īpašniekiem juridiskām personām – LEI kods
- 3) Informācijas iekļaušana par projektiem, kas attiecīgajā gadā nav piesaistījuši nekādus līdzekļus
- 4) Latvijā – pārskata iesniegšana Latvijas Bankas DZS sistēmā

leguldītājiem sniedzamā informācija par kredībspējas novērtējumu un piedāvājuma cenas noteikšanu, un prasības kredītriska novērtēšanai un risku pārvaldības sistēmai un politikām

- 1) Kredībspējas novērtēšanas metodes raksturojumā iekļaujamie elementi
- 2) Cenas noteikšana
- 3) Kredītriska novērtēšana
- 4) Politikas un procedūras informācijas sniegšanai klientiem
- 5) Riska vadības sistēmas ieviešana un tās funkcijas, risku vadības politikas un procedūras

Uzraudzība

Atklājamās informācijas pārbaude

Interneta vietnē, aplikācijā atklājamās informācijas atbilstība prasībām

Klātienēs pārbaudes

Darbības atbilstības pārbaude, t.sk. risku pārvaldīšanas pietiekamības novērtēšana

Neklātienēs uzraudzība

Prudenciālo prasību izpildes pārbaude
Ad-hoc informācijas pieprasījumi

Riskos balstīta pieeja

Pakalpojumu sarežģītība, apjomi un piemītošie riski

Izaicinājumi

Jauni biznesa modeļi
(biznesa transformācija, SPV)

Regulējuma attīstība
(pārskatīšana pēc diviem gadiem)

Regulējuma interpretācija
(nacionālā un ES līmenī)

Fintech vide
(maksājumi, infrastruktūra)

Paldies par uzmanību!

